39. ZÜMER SÛRESİ

Mekke döneminin ortalarında, Sebe' sûresinden sonra indirilmiştir. "Zümer; zümreler, gruplar" demektir. Sûre bu adı, inananların cennete, kâfirlerin de cehenneme gruplar hâlinde gidecekleri anlatan 71-73. ayetlerinden almıştır. 75 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb'imin adıyla, O'nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O'nun adına okuyor, söylüyorum:

- I. Bu kutlu Kitap, sonsuz ku dret ve hikmet sahibi olan Allah tarafından gönderilmiştir.
- 2. Ey insanoğlu! Hiç kuşkusuz, hakîkatin ta kendisi olan ve mutlak doğruyu ve gerçeği gösteren bu Kitabı sana Biz indirdik; o hâlde, arı duru bir inançla Allah'a

yönelerek ve yalnızca O'nun otoritesine boyun eğerek O'na kulluk ve ibâdet et!

3. Şunu iyi bil ki, gönülden ve kayıtsız şartsız bir itaate lâyık olan, yalnızca Allah'tır! Fakat kendilerine O'nun yanı sıra boyun eğmeye lâyık birtakım dostlar edinen müşrikler, bu çirkin davranışlarını güya mazur göstermek için, "Biz bu putlara, doğaüstü güçlere, tanrısal nitelikler yakıştırdığımız dînî ve siyâsî önderlere ve büyük insan lara, sadece bizi Allah'a yakınlaştırsınlar diye tapıyoruz! Biz âciz kullar doğrudan Allah'a yalvarmak yerine, O'na bizden daha yakın olanlar aracılığıyla kulluk ediyoruz!" derler. Oysa Allah, sırf etrafındaki yakın "dostlarını" memnun etmek için ve onların aracılığıyla ihsanlarda bulunan, aksi takdirde kimseye bir şey vermeyen cimri bir ilâh olm adığı gibi, yönetimi altındaki insanların kalbinden geçenleri bilmeyen, bu yüzden de aracılara muhtaç olanlar gibi âciz de değildir. Hiç kuşkusuz Allah, bu inkârcıların anlaşmazlığa düştükleri bütün tartışmalı konularda, Hesap Günü aralarında hükmünü verecektir! Doğrusu Allah, hem kendisine, hem de diğer insanlara karşı yalan söyleyen ve kendisine bahşedilen bunca nîmetlere karşı nankörlük eden kimseleri, nihaî anlamda başarıya ve kurtuluşa ulaştırmaz, doğru yola iletmez!

Eğer müşrikler, "Allah, kendisine bir o rtak edinecek kudrete sahip değil midir ki, buna karşı çıkıyorsunuz?" diye soracak olurlarsa, onlara de ki:

- 4. Evet; Allah kendisine bir yardımcı, hatırı sayılır bir dost veya bir evlat edinmek isteseydi, —sonsuz kudret sahibi olduğundan—yarattıklarından herhangi birini seçip onu evlat edinebilirdi fakat böyle bir şey asla söz konusu olamaz! Çünkü çocuk veya yardımcı edinmek bir eksiklikten kaynaklanır; oysa O, her türlü noksanlıktan uzaktır, yüc edir! O, her şey üzerinde mutlak otorite sahibi olan bir tek Allah'tır!
 - 5. Allah, gökleri ve yeri anlamsız ve boş yere

değil; hak, hukuk ve adâlet esaslar ına göre, belli bir hikmet ve amaç doğrultusunda ve şaşmaz kanunlara bağlı mükemmel bir sistem hâlinde, yani hak ile yaratmıştır. Görmüyor musun; nasıl da geceyi gündüzün üzerine dolamakta, gündüzü de gecenin üzerine dolamaktadır ve her biri belli bir yörüngede akıp gitmekte olan Güneş'i ve Ay'ı, insanlığın faydası için kendine boyun eğdirmektedir! İyi bilin ki O, sonsuz kudret sahibidir, çok bağışlayıcıdır!

6. O Allah ki, ilk atanız Âdem'i balçıktan yaratıp ona ruhundan üfleyerek sizi başlangıçta bir tek candan yaratmış, daha sonra onunla aynı özden, aynı unsurdan Havvâ adındaki eşini var etmiş ve bu ikisinden, bir çok milletler, kabîleler meydana getirmiştir. Ayrıca sizin için, bütün büyükbaş ve küçükbaş hayvanları temsil eden deve, sığır, k oyun ve keçi olmak üzere, dişileriyle birlikte tam sekiz cins evcil hayvan yaratmıştır.

Bir de sizi, annelerinizin rahimlerinde, iç iç e üç kat karanlık içerisinde; nutfe, alaka, mudğa ve cenin gibi yaratılıştan yaratılışa geçirerek aşama aşama yaratmaktadır. Sizin gerçek Sahibiniz, Efendiniz ve Rabb'iniz olan Allah işte budur; göklerde ve yerde mutlak egemenlik ve hükümranlık, yalnızca O'nundur! O'ndan başka ilâh yoktur! O hâlde, nasıl oluyor da, kâfirlerin propagandasına kanıp aldanıyorsunuz!

7. Ey insanlar! Eğer bunca nîmetlere karşı nankörlük edecek olursanız, bunun zararını yalnızca kendiniz çekersiniz! Çünkü Allah size de, ibâdetlerinize de asla muhtaç değildir! Bununla birlikte O, yine de kullarının nankörlük edip inkâra saplanmasına razı olmaz fakat eğer şükrederseniz, o zaman sizden razı olur. Unutmayın ki, Hesap Gününde hiç kimse, bir başkasının günahını çekmeyecektir.

Gerçek şu ki, ne kadar yaşarsanız yaşayın, hepiniz eninde **sonunda** ölecek ve **Rabb'inizin**

huzuruna varacaksınız ve işte o zaman Allah, bu dünyada yaptığınız her şeyi size bir bir haber verecektir! Hiç kuşkusuz O, kalplerde gizlen e n bütün gizli niyet ve düşünceleri tam olarak bilmektedir. İşte size, insanoğlunun iç dünyasını açığa çıkaran ilâhî bir bilgi:

- 8. İnsanoğlu, herhangi bir belâ veya sıkıntıyla yüz yüze gelince, içtenlikle Rabb'ine yönelerek ona yalvarıp yakarır fakat Allah, bu sıkıntının ardından ona kendi katından bir nîmet verince, daha önce O'na ettiği duâları unutur da, insanları Allah yolundan çevirmek için birtakım putları veya kutsallaştırılmış yüce şahsiyetleri mutlak itaat makâmına yücelterek O'na ortak koşmaya başlar. Ey Müslüman! Bu gibi nankörlere de ki: "Bu inkârınla dünyada birazcık daha oyalan bakalım fakat sonunda, ateşi hak edenlerden olacaksın!"
 - 9. "Şimdi söyleyin bakalım; bu cehennemlik

insan mı daha hayırlıdır; yoksa âhiret azâbının dehşetinden korkarak ve Rabb'inin rahmetini umarak, gece vakitlerinde namaz için yatağını terk eden; bazen secde ederek, bazen kıyamda durarak O'na içtenlikle ibâdet eden tertemiz bir mümin mi? O câhillere de ki: "Öyle ya; bu hakîkati bilenlerle bilmeyenler hiç Allah katında eşit olabilir mi? Nitekim, ancak akıl ve sağduyu sahipleri bu altın tavsiyelerden öğüt alırlar."

10. Ey şanlı Elçi! Şu ilâhî fermanı müminlere duyurarak de ki: "Kardeşlerim, bakın Rabb'imiz bizlere ne buyuruyor: "Ey iman eden kullarım; Rabb'inizden gelen ilkeler doğrultusunda yaşayın, dürüst ve erdemlice davranışlar göstererek, kötülüğün her çeşidinden titizlikle sakının! Şunu iyi bilin ki, bu dünyada güzel davranış gösterenler için, öte dünyada çok daha güzel bir ödül vardır. Bunun için, eğer içinde bulunduğun ortam ve şartlar, seni Müslümanca yaşamaktan alıkoyup kötülüklere, günahlara sürüklüyorsa; gerektiğinde, içinde

yaşadığın toplumu, ülkeyi, arkadaş grubunu, aileyi, çevreyi, alışkanlıklarını, hayat tarzını vs. terk ederek, İslâm'ı yaşayabileceğin yepyeni bir hayata geçiş yapmalı, yani Allah yolunda hicret etmelisin! Unutma ki, **Allah'ın arzı geniştir.** Yani, günahlardan uzaklaşarak Allah'a sığınma imkânı her zaman, her yerde vardır. O hâlde, bu hedefi gerçekleştirenlere müjdeler olsun: Allah yolunda giriştiği mücâdelenin sıkıntılarına kahramanca göğüs gerip **sabredenlere**, hak ettikleri **ödülleri hadsiz hesapsız verilecektir!"**

- II. E y Peygamber ve ey Müslüman! De ki: "Ben, arı duru bir inançla Allah'a yönelerek ve yalnızca O'nun otoritesine boyun eğerek, O'na kulluk etmekle emrolundum!"
- 12. "Ve bir de, Müslümanların ilki ve öncüsü olmakla emrolundum!"

Bu yüzden ben, yeryüzünde bir tek mümin kalmamış bile olsa, asla ümitsizliğe, yılgınlığa kapılmayacak, gerekirse tek başıma mücâdeleye devam edeceğim; tüm kalbimle, tüm benliğimle Rabb'imin buyruklarına boyun eğerek ve sözlerimle, davranışlarımla, hayatımla, ölümümle müminlere örneklik ederek, dâimâ Müslümanların ilki ve öncüsü olacağım!"

- 13. İman konusunda sana pazarlık teklif eden inkârcılara de ki: "Doğrusu ben, şâyet Rabb'ime isyan edecek olursam, o dehşetli Günün azâbından cidden korkarım!"
- 14. Arkasından de ki: "İşte; ben, bana emredildiği gibi tertemiz bir inançla Allah'a yönelerek ve yalnızca O'nun otoritesine boyun eğerek, sadece O'na kulluk ederim!"
- I5. "O hâlde, ey inkârcılar! Eğer cehenneme girmek istiyorsanız, Allah'ın yanı sıra dilediğiniz varlıklara tapının bakalım! Ancak, bunun acı sonuçlarına katlanmak zorundasınız!" Ey Müslüman! Onlara de ki: "Gerçek anlamda zarara uğrayanlar, Hesap Gününde hem kendilerini, hem de yakınlarını ziyana

sürükleyecek olanlardır! Dikkat edin, bu gerçekten de apaçık bir hüsrandır!"

- 16. Öyle bir hüsran ki; o gün onları, üstlerinden ve altlarından kapkara bulutlar gibi ateşten gölgeler saracak! Allah, kullarını işte bu korkunç azap ile korkutup uyarmaktadır! O hâlde, ey kullarım, Benim çizdiğim haram helâl sınırlarını çiğnemekten sakının!
- 17. Allah'ın hükümlerini hiçe sayan insan ve cin şeytanlarına, yani tağutlara kulluk etmekten kaçınan ve tüm benliğiyle Allah'a yönelerek, yalnızca O'na kul köle olan müminlere gelince; onlar için, ebedî mutluluk ve kurtuluş müjdesi var; öyleyse müjdele o fedâkâr salih kullarımı!
- 18. Onlar, Allah ve Rasulünün sözünü dinler, Kur'an ve sünnette kendilerinden istenenlerin en güzelini, en faziletlisini alır, en güzel biçimde onu uygularlar. Çünkü sözlerin en güzeli Allah ve Rasulünün sözüdür.

Ayrıca insanlar arasında konuşulan sözleri

duyarlar. Ama onların en güzeline, hak olanına yani Allah ve Rasulünün sözüne uygun olanına uyarlar. Sözlerin en güzeli olan Kur'an'ı işittikleri zaman, inat ve önyargı ile onu inkâr etmezler. İşte, Allah'ın hidâyet ettiği doğru yola ilettiği kimseler bunlardır; gerçekten akıl ve sağduyu sahibi olanlar da yalnızca bunlardır.

- 19. Şimdi, hak ve hakikat karşısında inatla direnen ve bu yüzden hakkında azap hükmü gerçekleşen kimse doğruya, gerçeğe ulaşabilir mi? Öyle ya, bilerek ve isteyerek ateşe giren kimseyi sen mi kurtaracaksın?
- 20. Öte yandan, Rablerinden gelen ilkeler doğrultusunda yaşayan, dürüst ve erdemlice davranışlar göstererek kötülüklerden sakınanlara gelince, onlar için cennet bahçelerinde, altlarından ırmaklar akan ve üst üste kurulmuş muhteşem konaklar, köşkler vardır. Allah'ın vaadidir bu ve Allah, asla sözünden dönmez.

- 21. Allah'ın gökten sağanak sağanak su indirerek, onu tatlı ve serin pınarlar hâlinde yeryüzünde akıttığını ve bu suyla, rengâr e n k meyveler, ekinler yeşerttiğini görmüyor musun? Derken bu güzelim bitkiler, zamanla kurur, hattâ onların tamamen sararıp solduğunu görürsün ve sonunda Allah, onları değersiz bir çer çöp yığını hâline getirir. İşte, bu göz alıcı dünya nîmetleri de bir gün böyle yok olup gidecektir. Hiç kuşkusuz bu anlatılanlarda, akıl ve sağduyu sahipleri için hem Allah'ın sonsuz ilim, kudret ve merham etini gözler önüne seren, hem de dünya nîmetlerinin gelip geçici birer oyalanmadan ibaret olduğunu anlatan güzel bir ibret ve öğüt vardır.
- 22. Yaptığı güzel davranışlar sayesinde, Allah tarafından gönlü İslâm'a açılan ve böylece, Rabb'inden gelen Kur'an gibi bir ışık ile yolunu aydınlatan kimse, gönlünü her türlü güzelliğe kapamış inatçı bir kâfir ile aynı olabilir mi? O hâlde, Allah'ın zikri olan bu Kur'an ayetlerine karşı kalpleri katılaşmış olanların vay hâline!

İşte onlar, apaçık bir sapkınlık içindedirler.

23. Allah, sözlerin en güzeli olan bu Kur'an ayetlerini, kendi içinde tutarlı, ayetleri arasında mükemmel bir âhenk ve uyum olan ve hakîkati tüm yönleriyle ele alıp tekrarlayan mükemmel bir kitap hâlinde indirmiştir. Rablerine saygı duyanların, azap ayetlerini okuyunca ondan tüyleri ürperir; sonra rahmet ayetlerine gelince, Allah'ın zikrine karşı tenleri yumuşar, gönülleri sâkinleşir.

İşte Allah'ın dosdoğru yolu budur; samîmî bir kalple doğruya, gerçeğe ulaşmak isteyeni bu yola iletir. Bile bile kötülüğü tercih ederek sapıklığı hak edene gelince, Allah kimi saptırmış, kimin yoluna 'sapıklıktır' damgasını vurmuşsa O'ndan başka hiç kimse ve hiçbir güç onu doğru yola iletemez!

24. Kıyâmet Günü, elleri ayakları zincirlenmiş olan zâlimlere, "Yaptıklarınızın acı meyvelerini bugün tadın bakalım!" denildiğinde, o

- korkunç azâba karşı kendilerini ancak yüzleriyle korumaya çalışanlar mı daha hayırlıdır, yoksa ce nnet bahçelerinde mutluluğun tadını çıkaran müminler mi?
- 25. Onlardan önceki ümmetler de aynen günümüz inkârcıları gibi hakîkati yalanlamışlardı fakat sonunda, hiç ummadıkları bir anda korkunç bir azap çöküvermişti başlarına!
- 26. Böylece Allah, onlara dünya hayatında alçaklığı, perişanlığı tattırmıştı. Fakat âhiret azâbı, dünyadakinden daha korkunçtur; bir bilselerdi!

İşte, sizi hem bu dünyada, hem de âhirette kurtuluşa ve esenliğe ulaştırmak üzere:

27. Doğrusu Biz bu Kur'an'da, insanlara hakîkati tüm berraklığıyla göstermeye yetecek her türden ibret verici misaller, apaçık ve çarpıcı örnekler verdik ki, bu ayetler üzerinde düşünüp öğüt alsınlar. Diğer bir deyişle:

28. Kur'an'ın ilk muhatapları olan siz Araplara, içinde hiçbir çelişki, bulanıklık, tutarsızlık barındırmayan, sıradan bir insanın bile rahatlıkla anlayabileceği; dili, üslubu ve örnekleri bakımından pürüzsüz Arapça olarak indirilmiş muhteşem bir Kur'an gönderdik ki, önce sizler, daha sonra da tüm insanlar ondaki uyarıları dikkate alarak kötülüklerden sakınsınlar ve dâimâ iyiliklere, güzelliklere yönelsinler.

İşte, Allah'ın yanı sıra başka bir otorit eye boyun eğmenin ne büyük bir şaşkınlık olduğunu, anlatan canlı bir örnek:

29. Allah, birbirleriyle sürekli çekişen efendilerin emri altındaki bir adam ile, sadece tek kişinin emrindeki bir adamı size örnek veriyor. Düşünün, bu ikisinin durumu hiç bir olur mu? Elbette olmaz! Unutmayın ki, göklerin ve yerin hazin eleri O'nun katındadır ve madem ki bütün nîmetler O'ndandır, o hâlde bütün teşekkür ve övgüler de yalnızca Allah'a olmalı, sadece Ona kulluk ve ibâdet edilmelidir!

Ne var ki, o inkârcıların çoğu bu apaçık hakîkati anlamaya yanaşmazlar!

- **30.** Ey hak yolunun yolcusu! Ö yleyse, inkârcıların baskılarına, alay ve işkencelerine aldırmadan Rabb'inin yolunda mücâdeleye devam et! Unutma ki, vakti zamanı gelinc e **sen de** öleceksin, onlar da ölecekler.
- 31. Sonra da Hesap Gününde, hepiniz Rabb'inizin huzurunda yargılanacaksınız. Öyleyse:
- 32. Allah'a karşı yalan sözler uyduran ve O'nun mesajı tüm açıklığıyla kendisine ulaştığı hâlde doğruyu, gerçeği bile bile inkâr eden kimseden daha zâlim kim olabilir? Bu nankörler için, ancak şu söylenir: Cehennemde kâfirler için yer mi yok?
- 33. Öte yandan; doğruluğun, adâletin ta kendisi olan bu Kur'an'ı sürekli gündeme getiren ve tüm kalbiyle onu benimseyip destekleyen kimselere gelince; işte, dünyada ve âhirette

zilletten, perişanlıktan ve ilâhî gazaptan korunabilenler, yalnızca bunlar olacaktır.

- 34. Bu dünyada çetin bir sınavdan geçen bu fedâkâr insanlara, Rableri katındaki cennette diledikleri her şey verilecektir. G üzel davrananların mükâfâtı, işte budur! Şöyle ki:
- 35. Allah, böyle fedâkâr müminlerden oluşan bir toplumu dâimâ iyiliğe, güzelliğe yönlendirecek, böylece bireysel ve toplumsal alanda her türlü zulmü, haksızlığı, kötülüğü yok ederek onların Kur'an'la tanışmadan önce işlemiş oldukları en büyük suçları bile silecek ve âhirette kendilerini, yaptıkları iyiliklerin en güzeliyle ödüllendirecektir.
- 36. Sonsuz kudret, merhamet ve adâlet sahibi olan Allah, dost ve yardımcı olarak kuluna yetmez mi? Ey Müslüman! Buna rağmen müşrikler seni, O'ndan başka otorite kabul ederek boyun eğdikleri birtakım sözde ilâhlarıyla korkutmaya çalışıyorlar. Güya onları

kızdırırsan, gazâblarından kurtulamazmışsın! Ne büyük bir gaflet, ne derin bir sapıklık! Gerçek şu ki, **Allah kimi** günahları sebebiyle **saptırmışsa**, kimin yoluna 'bu dalalettir, sapıklıktır, bu yol onu cehenneme götürür' demişse **hiç kimse** ve hiçbir güç **doğru yola iletemez!**

- 37. Yine Allah, kimi iyilikleri sayesinde doğru yola iletirse, kimin yoluna da 'bu hidâyettir, bu yol onu cennete götürür' demişse onu da hiç kimse saptıramaz. Öyle ya; Allah ezilen, sömürülen ve hakları çiğnenen mazlum ve çar esiz kulları adına intikam alan mutlak kudret ve otorite sahibi değil midir? Elbette öyledir! Aslında bunu, inkâr edenler de pekâlâ bilirler:
- 38. Şâyet onlara, "Gökleri ve yeri yo ktan var eden kimdir?" diye soracak olsan, hiç tereddüt etmeden "Allah'tır!" diyece kler. Ey Müslüman! Sen de onlara de ki: "O hâlde, Allah'ın yanı sıra kendilerine kayıtsız şartsız itaate çağırdığınız şeyleri bir düşünsenize; eğer Allah bana bir sıkıntı vermek istese,

acaba onlar O'nun vereceği zararı kaldırabilirler mi? Yâhut Rabb'im bana bir lütufta bulunmak istese, onlar O'nun rahmetine engel olabilirler mi?" Bütün bunlara rağmen, yine de inkârda diretirlerse, de ki: "Allah bana yeter! Gerçek anlamda tevekkül edenler, hep O'na day anıp güvenirler."

- 39. Ey Peygamber ve onun izinden yürüyen İslâm dâvetçisi! Baskı ve işkencelerle gözünü korkutup seni yıldırmaya çalışan kavmine, toplumuna de ki: "Ey halkım! Ben sırtımı O yüce kudrete dayadım. Bu yüzden, sizden asla korkmuyorum? Haydi, Allah'ın nurunu söndürmek için elinizden geleni yapın bakalım! Fakat hiç kuşkunuz olmasın, ben de onu tüm insanlığa duyurmak için elimden geleni yapacağım! Zaten yakında siz de göreceksiniz;
- 40. Kimmiş bu dünyada alçaltıcı azâba uğrayacak olan ve kimmiş âhirette sonsuz

azâba mahkûm edilecek olan!"

- 41. E y Peygamber! Gerçekten Biz sana, bütün insanların kurtuluşu için, mutlak doğruyu, gerçeği ortaya koyan bu Kitabı gönderdik. Artık kim doğru yolu tutarsa, bunu kendi iyiliği için yapmış olur ve kim de Kur'an'ın gösterdiği yoldan başka yollara saparsa, ancak kendi kötülüğü için sapmış olur. Zira Allah, bütün insanlara hakîkati görme yeteneği bahşetmiştir. Dolayısı yla, herkes kendi tercih ve eylemlerinden sorumludur. Senin görevinse, yalnızca hakîkati güzelce duyurmaktan ibaret tir. Çünkü sen, onların yaptıklarından sorumlu değilsin. Sen üzerine düşeni yap ve ötesini, bütün varlıkları her an denetiminde tutan Allah'a hırak.
- 42. Bütün insanların, ölümleri anında ruhlarını bedenlerinden çekip alan; henüz ölüm vakti gelmemiş olanlara ise, uykularında onlara bir nevi ölümü tattıran, yalnızca Allah'tır. Böylece, her canı elinde tutan Allah, ölümüne

hükmettiği kimselerin ruhlarını alarak, yeniden diriliş gününe kadar, berzah âlemi denilen bir boyutta tut ar; ölüm vakti gelmemiş olan diğerlerinin ruhlarını ise, ecel denilen belirli bir süreye kadar yaşamaları için serbest bırakır. Demek ki, uykusundan uyanan insanlar, her defasında yeniden hayata gözlerini açmış, Rablerinin rızasını kazanmak için yeni bir fırsat daha yakalamış olurlar.

Hiç kuşkusuz bunda, hayat, ölüm ve ölümden sonraki yeniden diriliş üzerinde dikkatlice düşünen insanlar için, Allah'ın kudret ve azametini gözler önüne seren nice dersler, nice deliller vardır. Öyleyse bu inkârcılar, ölüm kendilerin i ansızın yakalamadan önce, Rablerine dönmek için daha ne bekliyorlar?

43. Yoksa onlar, Allah'tan ba şka şefaatçiler mi edindiler ki, Hesap Günü kendilerini azaptan kurtaracağına inandıkları bu şefaatçilere güvenerek, ilâhî mesaja karşı bu denli vurdumduymaz davranıyorlar? Ey Müslüman!

Onlara de ki: "Şefaatiyle kurtulacağınızı sandığınız bu kimseler, hiçbir şeye gücü yetmeyen ve hakikat i kavrayamayan fânî varlıklar olsalar da mı onların şefaatine sığınacaksınız?

44. Bu konuda kesin hükmü bildirmek üzere de ki: "Şefaat etme hak ve yetkisi, bütünüyle ve yalnızca Allah'ın elindedir. O hâlde, hiç kimse Allah'ın izni olmadan kalkıp şefaat etmeye cüret edemez. Kimin, kimlere şefaat edeceğine yalnızca O karar verir. Öyle ya; göklerin ve yerin hükümranlığı yalnızca O'na aittir ve siz ey insanlar, eninde sonunda ölümü tadacak ve yaptıklarınızın hesabını vermek üzere, mutlaka O'nun huzuruna çıkarılacaksınız.

Bakın; Kur'an'ı kendisine rehber edinmeyen insan nasıl doğru yoldan sapıyor:

45. Ne zaman Allah, eşi ortağı olmayan bir tek ilâh olarak anılsa, âhirete inanmayanların yürekleri nefretle kabarır fakat Allah'tan başka kulluk ettikleri ve yardımına sığındıkları

putları veya putlaştırılmış efendileri, önderleri ve diğer sözde ilâhları anıldığı zaman, hemen yüzleri güler, neşelenirler.

- 46. Ey Müslüman! Bunlara karşılık, sen Rabb'ine yalvararak de ki: "Ey A llah'ım! Ey gökleri ve yeri yoktan var eden; gör ülen ve görülmeyen, açıkta ve gizli olan her şeyi en mükemmel biçimde bilen Rabb'im! Anlaşmazlığa düştükleri her konuda, Kıyâmet Günü kullarının arasında hüküm verecek olan Sensin! O hâlde, bu inkârcıları sana havale ediyorum Allah'ım!"
- 47. Eğer o zâlimler, bugün uğrunda kâfirliği bile göze aldıkları yeryüzü nîmetlerinin hepsine ve fazladan bir o kadarına daha sahip olsalardı, Kıyâmet Gün ü yüz yüze gelecekleri o korkunç azaptan kurtulmak için, hepsini gözlerini kırpmadan fedâ ederlerdi. Çünkü o Gün, daha önce h i ç hesaba katmadıkları şeyler Allah tarafından karşılarına çıkarılacaktır. Şöyle ki:

- 48. Dünya hayatında işlemiş oldukları bütün kötülükler gözlerinin önüne konulacak ve alay ettikleri âhiret, hesap, c ehennem gibi gerçekler, onları çepeçevre kuşatacaktır. Hal böyleyken:
- 49. İnsanoğlu herhangi bir belâ veya sıkıntıyla yüz yüze gelince, Bize içtenlikle yalvarıp yakarır fakat bu sıkıntının ardından ona Kendi katımızdan bir nîmet tattırdığımızda, "Bu servet bana, üstün yeteneklerim ve engin bilgim sayesinde verilmiştir ve bu da, benim doğru yolda olduğumu açıkça gösteren bir işarettir! O hâlde, mal benim, mülk benim; dilediğim gibi harcarım!" der. Hayır; aslında bu nîmetlerin verilmes i bir imtihândır fakat onların çoğu bunu bilmezler.
- 50. Gerçek şu ki, onlardan önceki nice kâfirler de aynı şeyi söylemişlerdi fakat kazandıkları hiçbir şey, kendilerini gazâbımızdan kurtaramamıştı.

- 51. Çünkü işledikleri kötülükler, azâba dönüşüp kendi başlarına çöküvermişti. İşte, bugünkü insanlar arasında zulüm ve haksızlık yapanları da aynı son beklemektedir; işledikleri her kötülük, toplumsal bir azap olarak dönüp başlarına çökecektir ve onlar, Allah'ın koyduğu yasaların işleyişine engel olamayacaklardır.
- 52. Peki bu zâlimler, sahip o ldukları servet ve zenginlikten dolayı kibirlenme hakkını nereden buluyorlar? Dilediğine bol bol nîmetler bahşeden ve dilediğine belli bir ölçü ile verenin Allah olduğunu bilm iyorlar mı? Hiç kuşkusuz bunda, inanmaya gönlü olan insanlar için nice ibret dersleri, nice deliller vardır. Peki, bunca zulüm işleyen insanların, tövbe edip kurtulma imkân ve ihtimalleri yok mudur? Elbette var:
- **53.** Ey Müslüman! İnsanlığın kurtuluş müjdesi olan şu ilâhî fermanı duyurmak üzere **de ki:** "İnsanlar; bakın Rabb'imiz ne buyuruyor: "Ey

kendilerine yazık eden günahkâr kullarım; sakın Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin! Unutmayın ki Allah, tövbe edildiği takdirde bütün günahları bağışlar! Çünkü Oçok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

- 54. Öyleyse, zulüm ve haksızlı klara bir son vererek, tüm kalbinizle Rabb'inize yönelin ve yarın mahşerde azapla yüz yüze gelmeden önce, bugünden aklınızı başınıza alın ve tam bir teslimiyetle O'na boyun eğin; aksi hâlde, dünyada da, âhirette de size hiç kimse yardım edemeyecektir! Diğer bir deyişle:
- 55. Zâlimleri bekleyen azap, hiç farkında olmadığınız bir anda aniden tepenize çökmeden önc e , gelin size Rabb'iniz tarafından gönderilen bu en son ve en mükemmel mesaja uyun!
- **56.** Ey insanlar! Sizi böyle açık ve net olarak uyarıyoruz ki, **hiç kimse** Hesap Günü yargı önüne çıkarılınca, "E y v a h , **Allah'a karşı**

- işlediğim günahlardan dolayı yazıklar olsun bana! Meğer ben, ne büyük hakîkatleri alaya alıyormuşum da haberim yokmuş!" demesin.
- 57. Ya da, "Eğer Allah bana bir kitap göndererek doğru yolu göstermiş olsaydı, kesinlikle kötülüklerden uzak durur, günah ve isyankârlıktan sakınanlardan biri olurdum!" diye mâzeretler öne sürmesin.
- 58. Yâhutcehennem azâbını gözleriyle görünce, "Ah, keşke bana bir fırsat daha verilseydi de, yeniden dünyaya dönüp iyilik yapanlardan olsaydım!" dem es i n diye bu Kur'an'ı gönderdik. Eğer böyle bir itiraz öne sürmeye kalkışan olursa, o zaman ona diyeceğiz ki:
- 59. "Yoo; aksine, hakîkati açıkça ortaya koyan ayetlerim sana tebliğ edilmişti fakat sen, anlamsız bir gurura kapılarak onları yalanlamış ve böylece inkârcılardan biri olmuştun!"
 - 60. Bugün fütursuzca Allah adına yalan

uyduranların, Hesap Günü yüzlerinin utanç ve zilletten kapkara kesildiğini göreceksin! Öyle ya; ayetlerimize karşı küstahça böbürlenip büyüklük taslayanlar için cehennemde yer mi yok?

Müminlere gelince:

- 61. Allah, dürüst ve erdemlice bir hayatı tercih ederek kötülüğün her çeşidinden titizlikle sakınan kimseleri, üstün gayret ve başarılarından dolayı mahşer günü her türlü keder, endişe ve sıkınt ıdan kurtaracaktır. Öyle ki, onlara hiçbir kötülük dokunmayacak ve asla üzüntüye uğramayacaklar.
- **62.** Unutmayın; **Allah, her şeyin yara tıcısıdır ve O, her konuda** hayatınıza yön verecek en güvenilir yardımcı, en yakın dost, en güzel **vekildir.** Kainatın idaresi O'nun elindedir, her şeyi görüp gözeten ve gerçek anlamda güvenilmeye lâyık olan, yalnızca O'dur.
 - 63. Göklerin ve yerin hazinelerinin

anahtarları Allah'ın elindedir! Bu da demek oluyor ki; söz ve davranışlarıyla Allah'ın ayetlerini inkâr edenler, kelim enin tam anlamıyla hüsrana uğrayacaklar!

- 64. O hâlde, ey Müslüman! Onlar a de ki: "Buna rağmen, ey câhiller, siz ne c üretle kalkıp da, Allah'tan başkasına kulluk etmemi bana teklif edebiliyorsunuz?"
- 65. "Oysa, ey insanoğlu, sana ve senden öncekilere kutsal kitaplarda bildirilmiştir ki; eğer Allah'a ortak koşacak olursan, örneğin, O'nun varlığına inanmakla birlikte, O'ndan başka varlıkların hüküm ve otoritesine boyun eğersen yahut dünyevî menfaatleri, uyulması gereken en üstün değer ölçüsü haline getirirsen, bütün yaptığın iyilikler boşa gidecek ve dünyada da, âhirette de kesinlikle hüsrana uğrayanlardan olacaksın!"
- 66. "Hayır; aksine sen yalnızca Allah'a kulluk etmeli ve sana bunca nîmetler bahşeden

Rabb'ine, sözlerinle, davranışlarınla ve yüreğinle şükreden bir kul olmalısın!"

Bu inkârcıları O'na kulluktan alıkoyan asıl sebep nedir, bilir misiniz?

67. Çünkü onlar, Allah'ı yücelik ve şânına yaraşır biçimde tanıyamadılar; O'nun adâlet, kudret, ilim ve hikmet gibi mükemmel vasıflarını yeterince ve gereği gibi kavrayamadılar. Oysa Kıyâmet Günü, yeryüzü bütünüyle O'nun avucunun içinde ezilip un ufak olacak ve şu uçsuz bucaksız gökler, O'nun elinde dürülmüş bir hale gelecektir!

Evet; Allah, onların düşünce ve anlayışlarının bozukluğundan kaynaklanan şirkin her şeklinden ve her türünden münezzehtir; ilâhlık pâyesi vererek Allah'a ortak koştukları her şeyin üzerinde ve ötesindedir, yüceler yücesidir!

Peki, kıyâmet nasıl kopacak?

68. Zamanı gelince, kıyâmet için sûra

üflenecek ve derhal, göklerdeki ve yerd eki bütün canlılar —Allah'ın diledikleri hariç—kıyâmetin dehşetinden cansız yere serilecektir! Derken, bütün ölülerin dirilişi için ona yeniden üflenecek ve o anda, bütün insanlar mezarlarından sıçrayıp kalkacak; şaşkın ve ürkek bir hâlde etraflarına bakınacaklar!

- 69. O gün yeniden yaratılacak olan yeryüzü, Rabb'inin hak ve adalet nuruyla ışıl ışıl aydınlanacaktır. Derken, bütün iyiliklerin ve kötülüklerin kaydedildiği kitap ortaya konacak, Peygamberler ve diğer bütün şâhitler yargı için Yüce Hâkimin huzuruna çıkarılacak ve hiç birine zerre kadar haksızlık edilmeksizin, insanlar arasında en âdil hüküm verilecektir:
- 70. İşte o Gün, herkese yaptıklarının karşılığı tam olarak verilecektir. Çünkü Allah, onların neler yaptıklarını çok iyi bilmektedir.

- 71. Ve böylece, kâfirler, her topluluk kendi liderinin arkasında olmak üzere gruplar hâlinde cehenneme sürülecekler. Oraya vardıklarında, cehennemin kapıları açılacak ve oranın bekçileri olan görevli melekler, onlara hayretle soracaklar: "Size kendi içinizden, Rabb'inizin ayetlerini sizlere okuyan ve böyle bir günle karşılaşacağınızı söyleyerek sizi uyaran Peygamberler veya İslâm tebliğcileri gelmedi mi?" Buna karşılık zâlimler, "Evet, elbette geldi!" diyecekler, "Ama ne var ki, biz onları dinlemedik, aksine onlarla alay edip durduk! Böylece Rabb'imizin azap hükmü, biz kâfirler için kesinleşmiş oldu."
- 72. Bunun üzerine zebaniler onlara, "Öyleyse, sonsuza dek içinde kalacağınız cehennemin kapılarından girin bakalım! Rablerine karşı küstahça kibirlenenlerin varacağı yer ne korkunçtur!" diyecekler.
- 73. Öte yandan, Rablerinden gelen ilkeler doğrultusunda hayata yön vererek, kötü

davranışlardan titizlikle sakınanlar da gruplar hâlinde cennete götürülecekler. Nihâyet oraya vardıklarında, cennetin kapılarını kendileri için ardına kadar açılmış bulacak ve oranın bekçileri olan görevli melekler onlara, "Selâm sizlere, ne büyük mutluluk bu! Haydi, sonsuza dek içinde yaşayacağınız cennete buyurun!" diyecekler.

74. Onlar da, "Bize verdiği sözü yerine getiren ve dilediğimiz gibi yaşayabileceğimiz şu cennet yurdunu bize bağışlayan Allah'a hamd olsun!" diyece kler.

Evet, Allah yolunda çaba harcayanların mükâfâtı ne muhteşem!

75. Ve o zaman meleklerin, Allah'ın kudret ve hükümranlık Tahtının etrafında kümelenip Rablerini övgülerle yücelttiklerini göreceksin.

Böylece, bütün insanlar hesaba çekilerek, aralarında adâletle hükmedilecek ve son

olarak, müminlerin ve meleklerin dillerinden yükselen bir duâ olarak, şöyle **denilecek:**

Sonsuz hamd ve şükürler olsun, âlemlerin Rabb'i Allah'a!